

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 12 'Ιουλίου 1970
καὶ ὥραν 22.30 - 23.00

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΛΕΙΩ Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

743

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εἴρεις Γιάνιο μου ὅτι μέσα στὲς ἀλλεπάλληλες συναντήσεις μας, δέν ἔτυχε ποτέ νά κουβεντιάσωμε γιὰ κάποιο θέμα πού πρέπει νά ἔχη ἀρκετό ἐνδιαφέρον...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιὰ νά τό λές, ἔτσι θά εἶναι, μά εἶμαι πρίεργος νά μάθω ποῖο θέμα εἶναι αὐτό πού δέν συζητήσαμε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά διάφορα ἐξαρτήματα πού ἦτανε σέ χρῆσι σέ χρόνια παλαιότερα καί σήμερα εἶναι τελείως λησμονημένα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί ἐννοεῖς μέ τὴν λέξι : ἐξαρτήματα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρῶτα πρῶτα τό μπαστοῦνι, τό ἀνδρικό μπαστοῦνι. Βλέπεις σήμερα κανέναν ἄνδρα νά κυκλοφορῆ μέ μπαστοῦνι στόν δρόμο ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πραγματικά, σχεδόν κανένα. Μερικούς γέρους ἴσως...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γι' νά στηρίζωνται βέβαια. Μά σέ χρόνια παλαιότερα, πενήντα χρόνια πρίν, τό μπαστοῦνι ἦτανε ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῆς ἀνδρικής ἀμφιέσεως στόν δρόμο. Κανένας ἀνδρας δέν δεχότανε νά κυκλοφορήσῃ στοὺς δρόμους χωρίς καπέλλο καί μπαστοῦνι. Κι' ἔχομε γιὰ παράδειγμα ἓνα δίστιχο ἀπό τό περιοδικό Ραμπγαῆς, ἀρκετά ἐνδεικτικό :

Καί τῷ εἶπε : Εἶσαι μήπως ἀξιόλογος πολίτης ;
"Ἄνευ πύλου, ἄνευ ράβδου ; Μᾶλλον φαίνεσαι ἀλήτης.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό πιστεύω. Τόσο πολύ ἐθεωρεῖτο τό μπαστοῦνι ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἀνδρική ἀξιοπρεπή ἐμφάνισι, ὥστε καί οἱ ἀδέκαροι ἐκεῖνοι κομφευόμενοι τοῦ 1900, οἱ λιμοκοντόροι, δέν

δεχόντουσαν να κυκλοφορήσουν στον δρόμο χωρίς μαστοθνι.
Κι' αυτό είναι γνωστό από το δίστιχο του λαϊκού τραγουδιού ή μάλλον της λαϊκής παρωδίας για τους λιμοκοντόρους :

Λιμοκοντόρος πέρασε και βρήκε μι'ά δεκάρα
κι' από την πείνα την πολλή, την πήρε κουραμάνια
λιμοκοντόρος πέρασε κρατώντας μαστουνάκι
για να τσιμπᾷ στον δρόμο του, κανένα τσιγαράκι...

Αυτό όμως δεν το καταλαβαίνω. Τι σχέση είχε το μαστοθνι με το τσιγάρο που εύρισκε στον δρόμο ο λιμοκοντόρος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ φυσικό να μην το καταλαβαίνης Γιάννη, γιατί δεν ξέρεις αυτήν την εξευτελιστική αθηναϊκή λεπτομέρεια. Ξέρεις τί ήτανε οι λιμοκοντόροι ή μάλλον ποιούς αποκαλούσανε οι αθηναίοι λιμοκοντόρους.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πως δεν ξέρω ; Όταν έγινε η Ένωσις της Έπτανήσου με την Ελλάδα, νομίζω στα 1863, έρχισαν να 'ρχωνται στην Αθήνα διάφοροι έπτανήσιοι, ιδίως ζακυνθηνοί που έλεγαν πως είχαν τίτλο κόμητος, κόντε και ο λαός της Αθήνας τους έλεγε κόντηδες. Περιικοί απ'αυτούς, οι περισσότεροι μάλλον ήτανε άδέκαροι οι αθηναίοι τους αποκαλούσανε ειρωνικά κόντηδες του λιμού, της πείνας, δηλαδή : λιμοκοντόρους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Άφου λοιπόν το ξέρεις αυτό, μάθε και το άλλο. Έβρες πως ήτανε άδέκαροι. Που να τους περισσέψουν λεφτά για τσιγάρα ; Έβχανε λοιπόν το μαστουνάκι τους και στην άκρη του μαστουνιού δεμένη μι'α καρφίτσα και όταν βρίσκανε χάμω αποτσιγάρο, χράπ... το τσιμπούσανε με την καρφίτσα με μεγάλη επιδεξιότητα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό λοιπόν σημαίνει το δίστιχο : λιμοκοντόρος πέρασε κρατώντας μαστουνάκι - για να τσιμπᾷ στον δρόμο του κανένα τσιγαράκι

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έτσι λοιπόν το μαστοθνι ήτανε σημεϊον άνδρισμοῦ. Κανέναν δεν κυκλοφορούσε χωρίς μαστοθνι. Άρκετ να σου πῶ ότι κάθε νέος μόλις τελείωνε το γυμνάσιο, το πρώτο πράγμα που εφρόντιζε ν'αποκτήση ήτανε ένα μαστοθνι.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Οπότε πλέον αναγκάζομαι νά φανταστώ ότι θά εδρಿಸκε κανείς μαστούνια σέ διάφορες ποιότητες καί διάφορες τιμές.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οπως δήποτε. 'Υπήρχαν φτηνά μαστούνια, μπα τσουνια ακριβώτε-
ρα καί μαστούνια μεγάλης πολυτελείας καί πανάκριβα. Μιά κυ-
ρία μπορούσε νά κάνη δώρο σ'έναν άνδρα ένα μαστουνι μέ τήν
πεποίθησι ότι θά ήτανε πολύ εύπρόσδεκτο. Για νά καταλάβης
τήν διαφορά τών τιμών, ή μάλλον τήν αναλογία τών τιμών, όταν
μιά οηκιά κρέας κοστίζε μιά μιση δραχμή, ένα καλό μαστουνι
άπό καλάμι μπαμπού, μπορούσε νά κοστίζη καί δεκαπέντε μέ εί-
κοσι δραχμές.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σημαντική διαφορά. Μέ άλλα λόγια ένα μαστουνι ήτανε δώρο
άξιόλογο. Θά υπήρχαν βέβαια καί φτηνά μαστούνια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Από κλαδί κερασιῶς, γερά μαστούνια πού τά προτιμούσαν οί
κομματάρχες τών παλαιών πολιτικῶν γιατί ήτανε κατάλληλα για
καυγάδες. Αὐτά δέν χωρατεύανε. 'Ανοίγανε κεφάλια. Καί θυμάμαι
ότι ἔγραφαν οί ἔφημερίδες όταν συνέβαινε κανένα πολιτικό ἐπει-
σόδιο στόν δρόμο ή σέ καφενεῖο : "Εδρασαν πάλιν χθές αἱ
κερασιῶς...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Εχω ἀκούσει καί κάτι φθῆ μαστούνια πού τά λέγανε ἀγρίλια.
Τά ξέρεις μήπως ; Τί ήτανε αὐτά τά ἀγρίλια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πῶς δέν τά ξέρω ; Πολυτελέστατα μαστούνια. 'Από κλαδιά
ἀγριελιῶς. Τό ξύλο τους ήτανε ἔντονο κίτρινο στικτό, μέ μι-
κρά καφέ στίγματα ἀπό τοὺς ρόζους τοῦ ξύλου. "Ενα τέτοιο μου
εἶχε χαρίσει ὁ πατέρας μου όταν πρωτομπήκα στό Πανεπιστήμιο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι ότι θά τό ἔχης φυλάξει σάν κειμήλιο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπα... τό κακόμοιρο ηὔτοκτόνησε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αὐτοκτόνησε ; Τό μαστουνι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θυμάμαι ότι τό στριφογύριζα στό χέρι μου, κοντά στήν ἀποβά-
θρα τοῦ ηλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου στό Νέο Φάληρο. Κάποια
στιγμή μου ξέφυγε καί πέφτει στίς γραμμές ἐνῶ περνοῦσε ὁ

σιδηρόδρομος... και τό μπαστουνι μου έγινε έφτά κομμάτια.
του έγραφα και έπικηδέιο εκείνη τήν στιγμή :

Ώ πρωτ ο μπαστουνάκι μου. θυμάμαι με τά τρόμου
πώς ήσουν θυμα του ήλεκτρικού σιδηροδρόμου.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Η μόδα των μπαστουνιδων έπέρασε, όπως περνάει κάθε μόδα και κυρίως ή μόδα των τραγουδιων. Θα σου θυμήσω ένα πολύ παλαιό τραγουδι που δεν τό αναφέραμε ποτέ. "Έχει τίτλο : Αυτό τό άχ πως νά τό πώ... 'Η φίλη μας ή κλειώ θα μάς τό τραγουδήση.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Αυτό τό άχ... πως νά τό πώ...

(Μετά τό τραγουδι)

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μιά και πιάσαμε συζήτησι για τά εξαρτήματα της άνδρικής έμφανίσεως και μιλήσαμε για τό μπαστουνι, άς εξακολουθήσωμε. Τί άλλο εξάρτημα θυμάσαι Δημήτρη που δεν χρησιμοποιεΐται πιά. Τόν μυστακοδέτη και τήν ά απαραίτητη μαντέκα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

"Έχεις δίκαιο. θυμάμαι ένα μακαρήτη θεϊο μου που κάθε πρωί ειχε ολόκληρη ιεροτελεστία με τό στρώσιμο του μουστακιου του. Πρωτα πρωτα κατέστρωνε τό μουστάκι του, άνορθωμένο ά λά κάϊζερ τό πασάλειβε με μαντέκα, ένα κοσμητικό που κολλοϋσε τίσ τρίχες και ύστερα τό έφυλάκιζε μέσα στον μυστακοδέτη που τον πέρνοϋσε από τά δυό του αυτιά για να κρατά τό μουστάκι σ' αυτήν τήν θέση και να στρώση...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Βλέπεις λοιπόν ότι υπάρχουν ένα σωρό εξαρτήματα που ήτανε ειδη πρώτης ανάγκης άλλοτε και σήμερα είναι άγνωστα ; Πήγαινε σ' όποιο μαγαζί θέλεις και ζήτησε ένα μυστακοδέτη. Θα σε κοιτάξουνε παράξενα και θα σε περάσουν για τρελλό. Κι' όμως εξήντα χρόνια πριν, κάθε άνδρας που ξυπνοϋσε τό πρωί, ειχε για πρώτη του φροντίδα να φορέση τον μυστακοδέτη του ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Βέβαια και να κυκλοφορη μέσα στο σπίτι του με τον μυστακοδέτη τουλάχιστον μια ώρα. Φορώντας τον μυστακοδέτη διάβαζε τήν έφημερίδα του κι' έπινε τό καφέ του.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κωμικό θέαμα ήτανε ένας άνδρας τό πρωί όταν σηκωνότανε από τό κρεβάτι του. Τόν βλεπες μέ τό μακρύ του νυχτικό, δέν υπήρχαν τότε πυτζάμες καί μέ τόν μουστανοδέτη του στ' αβτιά νά τριγυρίζη σάν φάντασμα στό σπίτι. Περινοί πού ήτανε βιαστικοί καί δέν προλαβαίνανε νά κάνουν αβτήν τήν διαδικασία καταφεύγανε στά κουρέα, αργότερα όπου εις τό τιμολόγιο διάβαζε κανείς : Σιδέρωμα μούστανος λεπτά πενήντα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σιδέρωμα μούστανος ! Ναί βρέ Δημήτρη ! Πού τό θυμήθηκες ; Σιδέρωμα μούστανος... Καί ο κουρέας, ζέσταινε τό στρογγυλό φαλίδι πού κατσαρώνουνε τίς μποθιλες οί γυναίκες καί άρπαζε τό άνδρικό τσιγκέκι καί τό στριβε καί τό κρατούσε για νά τό σιδερώση... Πολύ κωμικά πράγματα συνέβαιναν τότε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κωμικά μας φαίνονται σήμερα. Σκέφου όμως τότε μέ τί θρησκευτική εδλάβε ια κάνανε όλες αυτές τίς καλλωπιστικές προσπάθειες οί πατεράδες μας καί οί θετοί μας... Καί θέλεις νά διαβάσης κάτι πιο κωμικό απόμη ; Όρίστε, έχω έδώ τούς στίχους του Σουρή μέ τίτλο : "Υμνος στό μουστάκι. Διάβασέ το
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Για δόσε μου 'το... (Διαβάζει)
- Μουστάκι μαύρο άγριωπό, αβτήν τήν έποχή
πού συννεφιάζει ο ούρανός, πρόσεχε τήν βροχή
~~φουλάριονα~~
διότι είν' ένδεχόμενον μέ μία σταλιά νεράκι
νά γίνης από άγριωπό, ρεζίλιο μουστάκι.
Καί έν ξεβάφης ξαφνικά άπ' τήν καραμπογιά,
μουστάκι μου υπερήφανο αντίο... κι' έχε γειά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί πάμε τώρα σέ τρίτο έξάρτημα, άπαραίτητο άλλοτε, σουπερ-άπαραίτητο μάλιστα, πού έχει εξαφανισθει σήμερα. Τό κουμπωτήρι των παπουτσιών.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό κουμπωτήρι μάλιστα. Σκέφου ότι τά περισσότερα παπούτσια άνδρικά καί γυναικεία, είχανε κουμπιά. Τό κουμπωτήρι ήτανε άπαραίτητο.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δίπλα σέ κάθε κρεβάτι, στό κομοδίνο δέν μπορούσε νά μὴν ὑπάρχη κι' ἓνα κουμπωτήρι, μετάλλινο ἢ κοκιάλινο, γιατί ἀλλοιῶς δέν μπορούσε νά φορεθῆ παπούτσι, ἰδίως γυναικεῖο παπούτσι, μποτίνι πού εἶχε τουλάχιστον εἴκοσι κουμπιά τό καθένα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἐχομε λοιπόν ἀπό παλαιά ἐξαρτήματα τό μαστοῦνι, τόν μυστακοδέτη καί τό κουμπωτήρι. " Ἀλλα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά καί μιλήσαμε γιά τό κουμπωτήρι πού βρισκότανε στό κομοδίνο δίπλα στό κρεβάτι, τί θά 'λεγες νά θυμηθοῦμε κανένα τραγοῦδι σχετικό ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σχετικό μέ τό κουμπωτήρι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὁχι βρέ ἀδελφέ, σχετικό μέ τό κρεβάτι. Τί κάνει κανεῖς στό κρεβάτι του ; Κοιμάται...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μάλιστα, κατάλαβα τί θέλεις. "Ἐνα παλαιότατο τραγοῦδι πού λέει : Πρωῖ βράδυ σάν κοιμοῦμαι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ἡ κλειώ θά μᾶς τό θυμίση.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Πρωῖ βράδυ σάν κοιμοῦμαι....
- (Μετά τό τραγοῦδι)
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐέρεις μέ τί νομίζω πῶς μοιάζομε, ἀγαπητέ μου Δημήτρη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ τί ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μέ ἀρχαιολόγους πού κάνουνε ἀνασκαφές...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβῶς. 'Ανασκαφές ὄμως στούς ἀρχαιολογικούς τόπους τῶν ἀναμνήσεων .
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τί ἔλλα ἀρχαιολογικά εὐρήματα θά βγάλωμε στό φῶς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά παραμάντουλα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κάπου τήν ἔχω ἀκούσει αὐτήν τήν λέξι : Καραμάντουλα...
- " Ἀ ναι, ἓνα εἶδος παπουτσιῶν μέ λάστιχα, σάν τὰ παπούτσια πού φοροῦσε ὁ μπάρμπα Γιάννης ὁ κανετᾶς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς. "Ήτανε κάτι στιβάλια - στιβάλια τὰ λέγανε επί-
σης - χωρίς κουμπιά, κού άνοίγανε μέ λάσχιχα στά πλάγια.

Είλιπρινως δέν μπόρεσα ποτέ μου νά μάθω γιατί τὰ λέγανε
καραμάντουλα. "Ίσως νά υπήρχε άατασιευαστής, υποδηματοποι-
ός κού νά έλέγετο Καραμάντουλας.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Δέν άποικείεται. 'Εμεινο κού θυμάμαι έγώ είναι οι στιχοι
του Σουρη. 'Απ' έκει μές έχει μείνει ή όνομασία του υποδήμα-
τος αυτού. θυμάσαι τούς στίχους ; Δίνει ο Σουρης συμβουλές
στούς δημάρχους τών έπαρχιών κού ήτανε καλεσμένοι σε άνα-
κτορικό χορό καί λέει :

Ής δήμαρχος έρχόμενος στοσ παλατιού τόν μπέλλο
όφείλει τὰ τσαρούχια του νά βγάλη δίχως άλλο
κι' ές βάλη παραμάντουλα ή ο τι άλλο λάχη
άλλέως ο' άποβάλλεται κακήν κακώς έν τάχει.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ λοιπόν καί τὰ παραμάντουλα, ένα είδος κού εξέλιπε στην
έποχή μας. Καί ήπό τὰ πάνω ήμασ, ές κάνουμε ένα άλλα εις
όφος νά φτάσωμε στο κεφάλι. "Ένα έξάρτημα της άνδρικής έμφρα-
νίσεως καί άξιοπρεπείας είναι τό καπέλλο. Ποίος άθηναίος
τολμούσε νά βγή στον όρόμο χωρίς καπέλλο στά παλιά χρόνια ;
Κανένας. Εά τόν περνούσανε για άλήτη...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

'Ενδ σήμερα ο περισσότερος κόσμος γυρίζει ξεσοιδφωτος.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα. Καί έμεινο κού έχει τελείως εξαφανισθει από την
πιάτσα, είναι τό παλαιό καί μακαρίτινο φαδάκι.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Πραγματικά. Δέν υπήρχε άθηναίος σε χρόνια παλαιότερα κού
νά μήν φοράη γαλέττα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γαλέττα ; Τήν ξέρεις καί σύ Γιάννη τήν γαλέττα ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Γιατί νά μήν τήν ξέρω ; Δέν είναι τριάντα χρόνια κού τὰ φα-
σηληρά φαδίνα καπέλλα, τὰ φαδάκια όπως τ' άποκαλούσανε κοινως
τά λέγανε είρωνικά γ α λ έ τ τ ε ς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τὰ καημένα τὰ φαδάκια. Καθή ανε άνεπιστρεπεί καί γάσαμε

κι' έμεις τό γλέντι μας.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γλέντι μέ τά φαθάκια ; τί έννοεΐς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ~~Καθάρω~~ "Ένα μόνο γλέντι ; Πολλά γλέντια. Σου είχε τύχει νά ίδης δυό συμπολίτες νά παίζουν χαρτιά ή τάβλι στό καφενεύο ; "Όταν από τούς δυό παΐκτες ό ένας πού έχανε τύχαινε νά εΐναι νευρικός, ή κυριωτέρα του αντίδρασις ήτανε νά ξεσπάση στό φαθάκι του καί νά τό φάη...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Έλα τώρα πού θά μου πής ότι έτρωγε τό καπέλλο του...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τό τρωγε βέβαια, δέν τό κατάπινε, μά από τήν φοθρια του τό δάγκωνε καί τό τσάνιζε... Πολλές φορές τό 'χω ίδει από τό θέαμα. "Επειτα ήτανε καί ό άνεμος... Μέ τόν παραμιμρό άνεμο τό φαθάκι έπαναστατοϋσε καί... έφευγε !...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό τό έχω ίδει. "Ετρεχε πίσω από τό φαθάκι ό ιδιοκτήτης του γιά νά τό έπαναφέρη στήν τάξι, μά τό φαθάκι πού ήτανε σιληρό καί στρογγυλό κυλοϋσε σαν ρόδα ... Τρέχα νά τό πιάσης. Ξαφνικά περνοϋσε ένα άμάξι, ένα μόνιππο καί τό καϊόμοιρο τό φαθάκι γινότανε θύμα τών τροχών, έν δέν τύχαινε μία όπλή ^{άλόγου} του ~~καθάρω~~ νά τό πατήση κατακέφαλα καί νά τό κάνη πήττα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό ήτανε συχνότατο θέαμα στους δρόμους. Μά έκεινο πού ήτανε πιο σπάνιο, αλλά πιο κωμικό ήτανε ό γαΐδαρος...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ποιός γαΐδαρος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οΐος δήποτε γαΐδαρος, οΐου δήποτε καλνοδίου μανάβη. Στεκότανε ό μανάβης μέ τόν γαΐδουράκι του σ'ένα δρόμο, γιατί κάποιος περαστικός ήθελε ν'άγοράση ροδάκινα. "Ο μανάβης ζύγιζε τά ροδάκινα ή τά άχλάδια καί ό πελάτης κρατοϋσε τό φαθάκι του στό ένα χέρι γιά νά στεγνώση μέ τό άλλο του χέρι τό ιδρωμένο του μέτωπο... Τότε συνέβαινε τό δράμα... "Ο γαΐδαρος μυριζότανε τήν φάδα καί χράπ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί ; Τό 'τρωγε ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν τό τρωγε ; "Οχι θά τό ἔφηνε... Τέτοιος μεζές ἦτανε σπά-
νιος γιά ἕναν πεινασμένον γαῖδαρο...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ φαντάζομαι ὅτι ὁ παλάτης θά χαλοῦσε τόν κόσμον μέ τίς διαμαρ-
τυρίες του. θά ἤθελε ἀποζημίωσι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "ἤθελε βέβαια, μά ποιός τοῦ τήν ἔδινε. Καί κάποτε ἕνας ζόρι-
κος ἀθηναῖος ἔκανε μήνυσι κατά τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ γαῖδαρου
μήνυσι γιά φθορά ξένης περιουσίας. "Ομως ὁ ~~φωτ~~ μανάβης ἔτυχε
νά εἶναι γνωστός τοῦ μεγάλου καί πνευματωδεστάτου δικηγόρου
καί δημοσιογράφου Γεωργίου Πάπ, ὁ ὅποτος ἀνέλαβε τήν ὑπόθεσι.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ φαντάζομαι τί θά ἔγινε...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν φαντάζεσαι. "Όταν ἦρθε ἡ σειρά τῆς ὑπερασπίεως ὁ συνήγορος
ἔρώτησε τόν Πρόεδρο : Κύριε Πρόεδρε, ποιός λογικός ἄνθρωπος
ὅταν κρατᾷ μέ φωτιά στά χέρια του πηγαίνει κοντά στό πετρέ-
λαιον ; Φωτιά ἦτανε τό φαθάκι τοῦ μηνυτοῦ. Πετρέλαιον ὁ γαῖδα-
ρος τοῦ ~~μηνυτοῦ~~ κατηγορουμένου... καί ἔγινε ἡ ἀνάφλεξις. "Ο
δικαστής διεσκεδάσε μέ τήν σύντομη αὐτή ὑπεράσπισι καί ρώτη-
σε δεξιᾶ σοβαρά : "Ο γαῖδαρος ἔφαγε καί τήν κορδέλλα ; "Οχι,
κύριε Πρόεδρε, εἶπε ὁ Πάπ. Τήν κορδέλλα τήν περισώσαμε γιά
νά τήν περάσωμ στόν λαιμό τοῦ γαῖδαρου πού ἐτιμώρησεν ἕνα
ἀφελῆ συμπολίτην
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ἡ δίκη ἐτελείωσε φυσικά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τελείωσε, γιατί εἶχε καί ἕνα ἀπροσδόκητο φινάλε. "Ἐτυχε
νά βρισκεται στό δικαστήριον, γιά κάποια του ὑπόθεσι ὁ περί-
φημος Ἀριανοῦτσος, πού εἶχε ἐργαστάσιον γιά φαθάκια. Σηκώνε-
ται λοιπόν ὁ Ἀριανοῦτσος καί φωνάζει : Κύριε Πρόεδρε, προ-
σφέρομαι ν' ἀποζημιώσω τόν παθόντα μ' ἕνα φαθάκι τῆς ἐπιλογῆς
του, ὑπό τόν ὄρον νά τό γράψῃ αὐτό ὁ κύριος Πάπ στήν ἐφημε-
ρίδα του...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Φραισιτάτη λύσις. Καί ἔτσι ἐκανοποιήθησαν ὅλοι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όλοι ἐκανοποιήθησαν ἐκτός ἀπό τοῦς ἀπροαγᾶς μας πού περιμ-
νουν ν' ἀκούσουν καί κανένα τραγουδι ἀπό τήν Κλειώ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Είμαι σύμφωνος και μιά και προχωρήσαμε στην εποχή αφού μιλάμε για φαδάκια, ἄς προχωρήσωμε και στο τραγουδιού την εποχή κι' ἄς θυμηθοῦμε κάτι κάπως νεώτερο : Τό περίφημο Νινόν - Νινέττα.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Νινόν - Νινέττα κ.τ.λ.

(Μετά τό τραγουδι)

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πόσα είδη, πόσα εξαρτήματα τῆς περασμένη γεννεῆς πού εἶναι σήμερα ὄχι μόνο ἄχρηστα, μά και ἄγνωστα στούς νεωτέρους. Κα- νένα ἄλλο εἶδος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά Γιάνιο μου. Φάνει νά φάχνωμε και νά θυμόμαστε. Τίς καρφίτσες τῶν γυναικείων καπέλλων πού τίς βάζεις ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Αχ ναί... ἐκεῖνες τίς τεράστιες καρφίτσες μέ τά παρδαλά χοντρά κεφάλια πού στερώνανε τά καπέλλα τους στέ μαλλιά τους οἱ γυναῖκες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καρφύτσες πού ἦτανε και δημόσιος κίνδυνος. Θιότι ἐπρόκειτο γιὰ καρφίτσες μήνους τριάντα ἑκατοστῶν... τεράστεις ἦτανε. Και πολλές φορές στόν συνωστισμό τοῦ τράμ - ὑπῆρχαν τότε τά τράμ- ὑπῆρχε κίνδυνος μιά κάπως κοντή γυναῖκα νά βγάλῃ τό μάτι ἐνό- πιό φηλοῦ πού βρισκότανε κοντά της...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι ὅτι θᾶ γινόντουσαν ταῦτινά τέτοια προύσματα

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καθημερινῶς. Και δέν ἔβγαζαν βέβαια μάτια, μά πολλές φορές τύχαινε νά γρατζουνίσουν κανενός ἀπ' ἀπρόσεκτου τό μάγουλο μ' κεῖνες τίς θεώρατες καρφίτσες τῶν καπέλλων.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νά και ἄλλο εἶδος πού δέν τό γνώρισε ἡ ἐποχή μας. Μά αφού ἐξαφανίστηκαν τά μεγάλα καπέλλα πῶς νά ζήσουν τά καρφιτσοειδῆ τους στηρίγματα ; Ψέμματα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ετσι εἶναι. Ἡ μόδα, ὅπως εἶπαμε και ἄλλοτε ἤθελε τίς γυ- ναῖκες ἄσπρες, κάτασπρες στό δέρμα. Και φοροῦσαν καπέλλα μέ βέλα πυρνά γιά νά μήν τίς βλέπῃ ὁ ἥλιος και τίς μαυρίζῃ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σεχάσαμε και άλλο ένα γυναικετο είδος που έχει τελείως εξαφανισθεί ή μάλλον έχει πάρει μεγάλη τροποποίηση...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποιό είδος ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό ρολογάκι, τό χαριτωμένο γυναικετο ρολογάκι που κρεμότανε με ^{μιά} ~~μια~~ μακρούα αλυσίδα από τόν λαιμό ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί μωρέ Γιάνκο. Τό ρολογάκι που κρεμότανε από τόν λαιμό και ήτανε χωμένο στην ζώνη της μέσης...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι'έν τό φόρεμα δέν είχε ζώνη, τό ρολογάκι χωνότανε στό στήθος και κτυποθεσε μαζί με τήν καρδιά της θμορφης που τό φορούσε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπω Γιάνκο ότι γίνεσαι και ποιητής και ρομαντικός και...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ ... και ο τι άλλο θέλεις. Μέ άνογνάζει ή έποχή για τήν όποια ~~επισκευάσαμε~~ συζητούμε. Καί είναι γνωστή ή άπογοήτευσις κάποιου έρωτευμένου στα παλαιά χρόνια που είχε άκουμπήσει τό κεφάλι του στό στήθος της αγαπημένης του και μιά στιγμή της ειπε : Τι δυνατά που κτυπά ή καρδιά σας... κι' εκείνη φυσικά του άποκρίθηκε : Δέν κτυπά ή καρδιά μου... αυτό τό τίη τάν που άκούτε είναι από τό ρολογάκι μου που με είδοποιεί ότι πρέπει νά πηγαίνω...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' έτσι τό κτυποκάρδι της ώραιας, έσήμανε τήν λήξι του άλισθηματικού ραντεβού... όπως τώρα σημαίνει ή λήξις του δικου μας ραντεβού Γιάνκο, αφού όμως πρώτα θυμηθούμε κανένα εϋθυμο παλαιό τραγούδι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Με' και μιλούσαμε για έρωτα, προτείνω νά μεις θυμίσω ή κλειώ τό περίφημο : Βατσικτέλο - βατσικσό...

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Θέλω νά πάω στην 'Αρακιά
νά βρω έναν άραπη
βατσικτέλο - βατσικσό...
Νά τόν ρωτήσω νά μου πη
πως πιάνεται ή άγάπη κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όμως ή ώρα μας πέρασε Γιάνκο και πρέπει νά διακόψωμε νομίζω.